

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 14. junija 2012 *

„Carinski zakonik Skupnosti — Člen 236(2) — Povračilo dajatev, ki niso zakonsko dolgovane — Rok — Uredba (ES) št. 2398/97 — Dokončna protidampinška dajatev na uvoz bombažnega posteljnega perila s poreklom iz Egipta, Indije in Pakistana — Uredba (ES) št. 1515/2001 — Povračilo protidampinških dajatev, plačanih na podlagi uredbe, ki je bila pozneje razglašena za neveljavno — Pojem ‚višja sila‘ — Datum nastanka obveznosti povrnitve uvoznih dajatev“

V zadevi C-533/10,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo tribunal d’instance de Roubaix (Francija) z odločbo z dne 8. novembra 2010, ki je prispela na Sodišče 17. novembra 2010, v postopku

Compagnie internationale pour la vente à distance (CIVAD) SA

proti

Receveur des douanes de Roubaix,

Directeur régional des douanes et droits indirects de Lille,

Administration des douanes,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, J. Malenovský, sodnik, R. Silva de Lapuerta, sodnica, G. Arestis (poročevalec) in D. Šváby, sodnika,

generalni pravobranilec: P. Cruz Villalón,

sodna tajnica: R. Șereș, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 6. oktobra 2011,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Compagnie internationale pour la vente à distance (CIVAD) SA F. Citron in B. Servais, odvetnika,
- za francosko vlado G. de Bergues, B. Cabouat, J.-S. Pilczer in C. Candat, zastopniki,
- za češko vlado M. Smolek in J. Vlácil, zastopnika,

* Jezik postopka: francoščina.

— za Evropsko komisijo L. Bouyon in H. van Vliet, zastopnika,
po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 8. decembra 2011
izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 236(2) Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 4, str. 307), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 2700/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2000 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 10, str. 239, v nadaljevanju: carinski zakonik).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Compagnie internationale pour la vente à distance (CIVAD) SA (v nadaljevanju: CIVAD) ter Receveur des douanes de Roubaix (pobiralec carin v Roubaixu), Directeur régional des douanes et droits indirects de Lille (regionalni direktor za carine in posredne davke v Lillu) in Administration des douanes (carinska uprava) zaradi zahteve za povračilo protidampinških dajatev, ki jih je ta družba nepravilno plačala za uvoz bombažnega posteljnega perila s poreklom iz Pakistana.

Pravni okvir

- 3 Člen 236 carinskega zakonika določa:

„1. Uvozne ali izvozne dajatve se povrnejo, kolikor se ugotovi, da v trenutku plačila znesek teh dajatev ni bil zakonsko dolgovan ali da je bil vknjižen v nasprotju s členom 220(2).

Uvozne ali izvozne dajatve se odpustijo, kolikor se ugotovi, da v trenutku vknjižbe znesek teh dajatev ni bil zakonsko dolgovan ali da je bil vknjižen v nasprotju s členom 220(2).

Povračilo ali odpust se ne odobri, če so dejstva, ki so povzročila plačilo ali vknjižbo zneska, ki ni bil zakonsko dolgovan, posledica goljufivega dejanja udeleženega.

2. Povračilo ali odpust uvoznih ali izvoznih dajatev se odobri na podlagi zahtevka, vloženega pri pristojnem carinskem uradu pred potekom roka treh let, ki se šteje od dneva posredovanja sporočila o teh dajatvah dolžniku.

Ta rok se podaljša, če udeleženi dokaže, da zahtevka v tem roku ni mogel vložiti zaradi nepredvidljivega dogodka ali višje sile.

Carinski organi po službeni dolžnosti povrnejo ali odpustijo dajatve, če v tem roku sami ugotovijo, da gre za enega od primerov iz prvega in drugega pododstavka odstavka 1.“

- 4 V skladu s členom 243(1) carinskega zakonika „[se lahko] [v]saka oseba [...] pritoži na odločbe carinskih organov, ki se nanašajo na uporabo carinske zakonodaje in to osebo neposredno in osebno zadevajo“.
- 5 Z Uredbo Sveta (ES) št. 2398/97 z dne 28. novembra 1997 (UL L 332, str. 1, in popravek v UL 1998, L 107, str. 16) je bila uvedena dokončna protidampinška dajatev na uvoz bombažnega posteljnega perila s poreklom iz Egipta, Indije in Pakistana.
- 6 V členu 1(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1515/2001 z dne 23. julija 2001 o ukrepih, ki jih Skupnost lahko uvede na podlagi poročila, ki ga sprejme Organ STO za reševanje sporov v zvezi s protidampinškimi in protisubvencijskimi zadevami (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 38, str. 50) so ti ukrepi opredeljeni tako:

„1. Kadar DSB [organ Svetovne trgovinske organizacije (STO) za reševanje sporov] sprejme poročilo o ukrepu Skupnosti, ki je bil uveden v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 384/96 [z dne 22. decembra 1995 o zaščiti proti dumpinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 10, str. 45)], Uredbo [Sveta] (ES) št. 2026/97 [z dne 6. oktobra 1997 o zaščiti proti subvencioniranemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti (UL, posebna izdaja v

slovenščini, poglavje 11, zvezek 10, str. 78)] ali s to uredbo („sporni ukrep“), lahko Svet na podlagi navadne večine v zvezi s predlogom, ki ga je predložila Komisija po posvetovanju s Svetovalnim odborom, ustanovljenim v skladu s členom 15 Uredbe (ES) št. 384/96 ali členom 25 Uredbe (ES) št. 2026/97 („Svetovalni odbor“), uvede enega ali več izmed naslednjih ukrepov, kar meni, da je primernejše:

- (a) razveljavi ali spremeni sporni ukrep; ali
- (b) sprejme druge posebne ukrepe, za katere meni, da so v danih okoliščinah primerni.“

7 Člen 3 navedene uredbe določa:

„Vsak ukrep, sprejet v skladu s to uredbo, velja od datuma začetka njegove veljavnosti in ni podlaga za povračilo dajatev, ki so bile pobrane pred tem datumom, razen kadar je določeno drugače.“

- 8 Glede na priporočila iz poročil, ki jih je DSB sprejel 30. oktobra 2000 in 1. marca 2001 glede protidampinških dajatev na uvoz iz Indije (v nadaljevanju: poročila DSB), je Svet s členom 2 Uredbe (ES) št. 160/2002 z dne 28. januarja 2002 o spremembi Uredbe št. 2398/97 (UL L 26, str. 1) končal protidampinški postopek glede uvoza bombažnega posteljnega perila s poreklom iz Pakistana.
- 9 Sodišče je v točki 1 izreka sodbe z dne 27. septembra 2007 v zadevi Ikea Wholesale (C-351/04, ZOdl., str. I-7723) razsodilo, da člen 1 Uredbe št. 2398/97 ni veljaven, ker je Svet za določitev stopnje dampinga za izdelek, ki je predmet preiskave, uporabil metodo nastavitve negativnih stopenj dampinga na ničlo za vsako vrsto zadevnih izdelkov. V teh okoliščinah je Sodišče v točki 2 izreka iste sodbe razsodilo tudi, da se lahko uvoznik, kot je ta v zadevi, v kateri je bila izdana ta sodba, ki je pri nacionalnem sodišču vložil tožbo proti odločbam, s katerimi se od njega zahteva plačilo protidampinških dajatev v skladu z navedeno uredbo, ki je bila s to sodbo razglašena za neveljavno, načeloma sklicuje na to neveljavnost v postopku v glavni stvari, da bi se mu te dajatve povrnilo v skladu s členom 236(1) carinskega zakonika.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

- 10 Družba CIVAD s sedežem v Franciji, katere poslovna dejavnost je prodaja blaga po pošti, je tako prodajala bombažno posteljno perilo s poreklom iz Pakistana.
- 11 Družba CIVAD je z dopisoma z dne 26. julija 2002 in z dne 28. oktobra 2002 pri Administration des douanes zahtevala povračilo protidampinških dajatev, ki jih je plačala na podlagi uvoznih deklaracij, vloženih v skladu z Uredbo št. 2398/97 za obdobja od 15. decembra 1997 do 25. januarja 1999, od 1. februarja do 23. julija 1999 in od 29. julija 1999 do 25. januarja 2002.
- 12 Administration des douanes je z dopisom z dne 17. marca 2008 ugodila zahtevi družbe CIVAD glede uvoznih deklaracij, vloženih med 29. julijem 1999 in 25. januarjem 2002. To zahtevo pa je zavrnila za uvozne deklaracije, vlozene v preostalih zgoraj navedenih obdobjih, ker je bila vložena po poteku triletnega roka, določenega v členu 236(2), prvi pododstavek, carinskega zakonika.
- 13 Družba CIVAD je z dopisom z dne 24. aprila 2008 Administration des douanes pozvala, naj svojo odločbo ponovno preuči, in navedla, da nikakor ni mogla vložiti zahteve za povračilo pred objavo Uredbe št. 160/2002 o koncu protidampinškega postopka glede uvoza iz Pakistana v *Uradnem listu Evropske unije*. Administration des douanes je z dopisom z dne 14. avgusta 2008 to zahtevo zavrnila.
- 14 Družba CIVAD je s tožbo z dne 2. julija 2009 na podlagi člena 243 carinskega zakonika pri tribunal d’instance de Roubaix sprožila postopek proti Receveur des douanes de Roubaix, Directeur régional des douanes et droits indirects de Lille in Administration des douanes.
- 15 V teh okoliščinah je tribunal d’instance de Roubaix, ker je menilo, da je rešitev spora, o katerem odloča, odvisna od razlage člena 236(2) carinskega zakonika, prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
 - „1. Ali pomeni nezakonitost uredbe Skupnosti, proti kateri gospodarski subjekt niti dejansko niti pravno ne more vložiti individualne ničnostne tožbe, zanj višjo silo, ki mu dovoljuje prekoračitev roka iz člena 236(2) [carinskega zakonika]?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen, ali določbe člena 236, zadnji odstavek, [carinskega zakonika] carinskim organom nalagajo, da po uradni dolžnosti vrnejo protidampinške dajatve, kadar je bilo z izpodbijanjem zakonitosti njihovega plačila s strani države članice STO ugotovljeno, da so nezakonite:
- (a) od prvega sporočila zadevne države, ki izpodbija zakonitost protidampinške uredbe;
 - (b) od poročila posebne skupine, ki je ugotovila nezakonitost protidampinške uredbe;
 - (c) od poročila pritožbenega organa STO, zaradi katerega je Evropska skupnost priznala nezakonitost protidampinške uredbe?“

Vprašnji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 16 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 236(2) carinskega zakonika razlagati tako, da nezakonitost uredbe pomeni višjo silo, ki omogoča podaljšanje triletnega roka, v katerem lahko uvoznik zahteva povračilo uvoznih dajatev, plačanih na podlagi te uredbe.
- 17 Najprej je treba opozoriti, da mora subjekt na podlagi člena 236(2), prvi pododstavek, carinskega zakonika za povračilo uvoznih dajatev pri pristojnem carinskem uradu vložiti zahtevek pred potekom triletnega roka, ki se šteje od dneva posredovanja sporočila o teh dajatvah dolžniku.
- 18 V obravnavanem primeru glede dajatev, plačanih med 1. februarjem in 23. julijem 1999 ter med 15. decembrom 1997 in 25. januarjem 1999, ni sporno, da je družba CIVAD ustrezne zahtevke za povračilo vložila po poteku navedenega triletnega roka.
- 19 Opozoriti je treba, da je Sodišče v točki 1 izreka zgoraj navedene sodbe Ikea Wholesale razsodilo, da člen 1 Uredbe št. 2398/97 ni veljaven, ker je Svet za določitev stopnje dampinga za izdelek, ki je predmet preiskave, uporabil metodo nastavitve negativnih stopenj dampinga na ničlo za vsako vrsto zadevnih izdelkov.
- 20 Sodišče je v točki 67 zgoraj navedene sodbe Ikea Wholesale tudi preučilo posledice, ki nastanejo zaradi ugotovitve navedene neveljavnosti, in sklepalo, da v takem primeru protidampinške dajatve, ki so bile plačane na podlagi Uredbe št. 2398/97, niso zakonsko dolgovane v smislu člena 236(1) carinskega zakonika in bi jih carinski organi v skladu s to določbo načeloma morali povrniti, če so pogoji za tako povračilo, kot je ta iz člena 236(2), izpolnjeni (glej tudi sodbo z dne 18. marca 2010 v zadevi Trubowest Handel in Makarov proti Svetu in Komisiji, C-419/08 P, ZOdl., str. I-2259, točka 25).
- 21 Iz navedenega izhaja, da gospodarski subjekt po tem, ko Sodišče razglasi neveljavnost protidampinške uredbe, načeloma ne more več zahtevati povračila protidampinških dajatev, ki jih je plačal na podlagi te uredbe in za katere je triletni rok iz člena 236(2) carinskega zakonika že potekel. Člen 236(2) carinskega zakonika namreč določa triletni rok za povračilo carinskih dajatev, ki niso zakonsko dolgovane.
- 22 Sodišče je potrdilo, da je nacionalno postopkovno pravilo, ki določa razumen rok, v katerem mora gospodarski subjekt, zato da njegova pravica ne bi zastarala, zahtevati povračilo dajatev, pobrane v nasprotju s pravom Unije, v skladu s pravom Unije. Tak zastaralni rok namreč v praksi ne onemogoči ali precej oteži uresničevanja pravic, ki jih priznava pravni red Unije. V zvezi s tem je Sodišče že razsodilo, da je triletni zastaralni rok razumen (glej sodbe z dne 17. novembra 1998 v zadevi Aprile, C-228/96, Recueil, str. I-7141, točka 19; z dne 24. marca 2009 v zadevi Danske Slagterier, C-445/06, ZOdl., str. I-2119, točka 32, in z dne 15. aprila 2010 v zadevi Barth, C-542/08, ZOdl., str. I-3189, točka 28).

- 23 Ta sodna praksa se uporablja tudi, kadar kot v primeru iz postopka v glavni stvari zakonodajalec Unije izjemoma odloči, da bo uskladil postopkovna pravila, s katerimi so urejeni zahtevki za povračilo nezakonito pobranih dajatev. Razumen zastaralni rok je namreč ne glede na to, ali ga določa nacionalno pravo ali pravo Unije, v interesu pravne varnosti, ki varuje hkrati stranko in zadevni organ in tako stranki ne onemogoča uresničevanja pravic, ki jih priznava pravni red Unije (glej v tem smislu zgoraj navedene sodbe *Aprile*, točka 19; *Danske Slagterier*, točka 32, in *Barth*, točka 28).
- 24 Glede vprašanja, ali je nezakonitost Uredbe št. 2398/97 mogoče šteti za višjo silo, je treba opozoriti, da je na podlagi člena 236 carinskega zakonika povračilo plačanih uvoznih ali izvoznih dajatev mogoče odobriti le pod določenimi pogoji in v posebej določenih primerih. Tako povračilo je torej izjema od običajne ureditve uvoza in izvoza, zato je določbe o njem treba razlagati ozko (glej sodbi z dne 13. marca 2003 v zadevi *Nizozemska proti Komisiji*, C-156/00, *Recueil*, str. I-2527, točka 91, in z dne 17. februarja 2011 v zadevi *Berel in drugi*, C-78/10, *ZOdl.*, str. I-717, točka 62).
- 25 Zato je pojem višje sile v smislu člena 236(2), drugi pododstavek, carinskega zakonika treba razlagati ozko.
- 26 V zvezi s tem je treba opozoriti na ustaljeno sodno prakso Sodišča, po kateri je treba pomen pojma višje sile, ker na različnih področjih uporabe prava Skupnosti njegova vsebina ni enaka, določiti glede na pravni okvir, v katerem učinkuje (sodba z dne 18. decembra 2007 v zadevi *Société Pipeline Méditerranée et Rhône*, C-314/06, *ZOdl.*, str. I-12273, točka 25 in navedena sodna praksa).
- 27 V okviru carinske zakonodaje je treba pojem višje sile načeloma razumeti v smislu okoliščin, ki so tuje tistemu, ki se nanje sklicuje, ter so neobičajne in nepredvidljive, njihovim posledicam pa se kljub vsej skrbnosti ne bi bilo mogoče izogniti (sodba z dne 8. julija 2010 v zadevi *Komisija proti Italiji*, C-334/08, *ZOdl.*, str. I-6865, točka 46 in navedena sodna praksa).
- 28 Kot je Sodišče že pojasnilo, iz tega izhaja, da pojem višje sile vsebuje objektivni element, ki zadeva neobičajne okoliščine, na katere subjekt nima vpliva, in subjektivni element, ki od subjekta zahteva, da se zaščiti pred posledicami neobičajnega dogodka, tako da sprejme potrebne ukrepe brez pretiranega truda (zgoraj navedena sodba *Société Pipeline Méditerranée et Rhône*, točka 24 in navedena sodna praksa).
- 29 V primeru, kot je ta v postopku v glavni stvari, ni podan nobeden od teh dveh elementov.
- 30 Glede objektivnega elementa nezakonitost protidampinške uredbe, kot je Uredba št. 2398/97, ni mogoče šteti za neobičajno okoliščino. V zvezi s tem zadostuje opozoriti, da je Unija unija prava, v kateri so institucije, organi, uradi in agencije podvrženi nadzoru skladnosti njihovih aktov zlasti s pogodbama EU in DEU. Kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 56 sklepnih predlogov, je v naravi prava Unije, da je mogoče nekatera pravila, ki ga sestavljajo, razglasiti za neveljavna.
- 31 Glede subjektivnega elementa bi tožeča stranka v postopku v glavni stvari lahko zahtevk za povračilo vložila po prvem plačilu protidampinških dajatev na podlagi Uredbe št. 2398/97, predvsem zato, da bi izpodbijala veljavnost te uredbe.
- 32 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je bil z navedenima pogodbama uveden popoln sistem pravnih sredstev in postopkov, ki je zasnovan tako, da Sodišču podeljuje pristojnost za nadzor nad zakonitostjo aktov institucij, organov, uradov in agencij Unije (sodba z dne 29. junija 2010 v zadevi *E in F*, C-550/09, *ZOdl.*, str. I-6213, točka 44 in navedena sodna praksa).
- 33 V tem okviru lahko gospodarski subjekt, ki meni, da je bil oškodovan zaradi uporabe protidampinške uredbe, o kateri meni, da ni zakonita, kadar je v skladu s členom 236(2) carinskega zakonika vložil zahtevk za povračilo dajatev, ki jih je plačal, in je bil ta zahtevk zavržen, pri pristojnem nacionalnem sodišču začne postopek in izpodbija veljavnost zadevne uredbe. To sodišče sme oziroma mora pod pogoji iz člena 267 PDEU Sodišču predložiti vprašanje o veljavnosti zadevne uredbe (zgoraj navedena sodba *Trubowest Handel in Makarov proti Svetu in Komisiji*, točka 24).

- 34 Ker je družba CIVAD imela možnost izpodbijati veljavnost Uredbe št. 2398/97 pred potekom triletnega roka, določenega v členu 236(2), prvi pododstavek, carinskega zakonika z vložitvijo zahtevka za povračilo iz prvega pododstavka navedenega odstavka, neveljavnosti navedene uredbe, ki jo je pozneje razglasilo Sodišče v zgoraj navedeni sodbi Ikea Wholesale, ni mogoče šteti za višjo silo, ki bi tožeci stranki v postopku v glavni stvari onemogočila, da v navedenem roku vloži zahtevek za povračilo.
- 35 V teh okoliščinah je na prvo vprašanje treba odgovoriti, da je treba člen 236(2), drugi pododstavek, carinskega zakonika razlagati tako, da nezakonitost uredbe ni višja sila v smislu te določbe, ki bi omogočila podaljšanje triletnega roka, v katerem lahko uvoznik zahteva povračilo uvoznih dajatev, plačanih na podlagi te uredbe.

Drugo vprašanje

- 36 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem sprašuje, ali je treba člen 236(2), tretji pododstavek, carinskega zakonika razlagati tako, da nacionalnim organom nalaga, da po uradni dolžnosti povrnejo protidampinške dajatve, pobrane na podlagi uredbe, ki jo pozneje DSB razglasi za neskladno s Sporazumom o izvajanju VI. člena Splošnega sporazuma o carinah in trgovini 1994 (UL 1994, L 336, str. 103, v nadaljevanju: protidampinški sporazum) iz Aneksa 1 A k Sporazumu o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO), podpisanemu 15. aprila v Marakešu in odobrenemu s Sklepom Sveta z dne 22. decembra 1994 o sklenitvi sporazumov doseženih v Urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986–1994), v imenu Evropske skupnosti, v zvezi z zadevami, ki so v njeni pristojnosti (94/800/ES) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 21, str. 80).
- 37 Najprej je treba opozoriti, da carinski organi v skladu s členom 236(2), tretji pododstavek, carinskega zakonika po uradni dolžnosti povrnejo ali odpustijo uvozne ali izvozne dajatve, kadar sami v triletnem roku od dneva posredovanja sporočila o navedenih dajatvah dolžniku ugotovijo, da niso bile zakonsko dolgovane v smislu člena 236(1) carinskega zakonika.
- 38 Ugotovitev DSB, da protidampinška uredba ni v skladu s protidampinškim sporazumom, ne more biti okoliščina, ki bi omogočila povračilo uvoznih dajatev v skladu s členom 236(1) in (2) carinskega zakonika.
- 39 Za akte institucij, organov, uradov in agencij Unije se namreč domneva, da so veljavni, kar pomeni, da imajo ti pravne učinke toliko časa, dokler niso preklicani, razglašeni za nične v okviru ničnostne tožbe ali razglašeni za neveljavne v okviru postopka predhodnega odločanja ali ugovora nezakonitosti (glej sodbi z dne 5. oktobra 2004 v zadevi Komisija proti Grčiji, C-475/01, ZOdl., str. I-8923, točka 18, in z dne 12. februarja 2008 v zadevi CELF in Ministre de la Culture et de la Communication, C-199/06, ZOdl., str. I-469, točka 60).
- 40 Ker pa je za ugotovitev neveljavnosti akta Unije, kot je protidampinška uredba, pristojno le Sodišče in ker je namen te pristojnosti zagotavljanje pravne varnosti z enotno uporabo prava Unije (glej sodbo z dne 22. junija 2010 v združenih zadevah Melki in Abdeli, C-188/10 in C-189/10, ZOdl., str. I-5667, točka 54 in navedena sodna praksa), dejstvo, da je DSB ugotovil, da protidampinška uredba ni v skladu s protidampinškim sporazumom, ne more vplivati na domnevo o veljavnosti te uredbe.
- 41 Zato je Uredba št. 2398/97, ker je pristojne institucije Unije niso razglasile za neveljavno, spremenile ali razveljavile, tudi po navedeni ugotovitvi DSB še naprej obvezna v vseh elementih in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.
- 42 V zvezi s tem je treba opozoriti, da lahko Svet v skladu s členom 1 in 3 Uredbe št. 1515/2001, kadar DSB sprejme poročilo o ukrepu Unije v protidampinški ali protisubvencijski zadevi, glede na primer bodisi tak ukrep razveljavi ali spremeni bodisi sprejme drug poseben ukrep, ki ga šteje za primernega, in da taki morebitni ukrepi, ki jih sprejme Svet, če ni določeno drugače, veljajo od datuma začetka njihove veljavnosti in se nanje ni mogoče sklicevati za povračilo dajatev, ki so bile pobrane pred tem datumom.

- 43 Iz tega izhaja, da se je do 27. septembra 2007, ko je bila razglašena zgoraj navedena sodba Ikea Wholesale, za Uredbo št. 2398/97, ker je Sodišče ni razglasilo za neveljavno in ni bila razveljavljena ali spremenjena z Uredbo št. 160/2002, ne glede na ugotovitve DSB o skladnosti Uredbe št. 2398/97 s protidampinškim sporazumom domnevalo, da je veljavna, tako da nacionalni carinski organi pred tem datumom niso mogli šteti, da dajatve, naložene na podlagi njenih določb, niso bile zakonsko dolgovane v smislu člena 236(1) carinskega zakonika. V teh okoliščinah pred tem datumom tudi niso mogli na podlagi člena 236(2), tretji pododstavek, carinskega zakonika po uradni dolžnosti povrniti protidampinških dajatev, plačanih na podlagi Uredbe št. 2398/97.
- 44 V teh okoliščinah je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 236(2), tretji pododstavek, carinskega zakonika razlagati tako, da nacionalnim carinskim organom ne dopušča, da na podlagi ugotovitve DSB, da uredba Unije ni skladna s protidampinškim sporazumom, po uradni dolžnosti povrnejo protidampinške dajatve, pobrane na podlagi navedene uredbe.

Stroški

- 45 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. Člen 236(2), drugi pododstavek, Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 2700/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2000, je treba razlagati tako, da nezakolitost uredbe ni višja sila v smislu te določbe, ki bi omogočila podaljšanje triletnega roka, v katerem lahko uvoznik zahteva povračilo uvoznih dajatev, plačanih na podlagi te uredbe.
2. Člen 236(2), tretji pododstavek, Uredbe (EGS) št. 2913/92, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 2700/2000, je treba razlagati tako, da nacionalnim carinskim organom ne dopušča, da na podlagi ugotovitve organa za reševanje sporov, da uredba Unije ni skladna s Sporazumom o izvajanju VI. člena Splošnega sporazuma o carinah in trgovini 1994 iz Aneksa 1 A k Sporazumu o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO), podpisanemu 15. aprila v Marakešu in odobrenemu s Sklepom Sveta z dne 22. decembra 1994 o sklenitvi sporazumov doseženih v Urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986–1994), v imenu Evropske skupnosti, v zvezi z zadevami, ki so v njeni pristojnosti (94/800/ES), po uradni dolžnosti povrnejo protidampinške dajatve, pobrane na podlagi navedene uredbe.

Podpisi